

Intervju med Adam Hannu, Bruno Dalshäll och Einar Ukonsaari

Intervjuare: Pajala ABF med
Hugo Pekkari och Henrik Keskikangas

Datum: 21 januari 1988

Plats:

Henrik Keskikangas (HK): Jokos siittä Bruno on kauon aikaa, kun förootia rakennethiin Pajahlaan? Sitä uittokämpää?. Oliko se joskus 1955?

Bruno Dalshäll BD: Kyllä se passaa.

HK: Minuaki meinathiin sinne, mutta minulla ei ollu tilaisuutta lähteä. Se förootin rakennus oli Brorin aikana.

BD: Oliko sie tekemässä Köngässeen sitä ränniä, joka tehtiin viimiseksi?

HK: Olin kyllä tekemässä.

joutu silloin lasaretille. Tet juotitta sitä, että sai vattahaavan!

BD: He he. Sillä oli vattahaavat jo ennen.

.....

.....

Einar Ukonsaari (EU): Piti pittää pörsistä vaarin!

HK: Joo, ja kaikista muistaki kampeista!

EU: Mie laitoin vintille orret. Mutta kapsäkit mie jou'uin pithään lukossa. Jos mulla oli ryngsäkissä evhätitä, niin mie ussein jou'uin viehmään.....

BD: Se (?) (joka sai vattahaavat) oli kälmi ko saatana. Mie muistan, että

Mie kerran laitoin sille kaks (2) liitteriä viinaa, silloin kun viina oli kortilla. Mulla oli kahen liitterin viinakirja. Mie itte en ottanu siihen aikhaan viinaa paljon koskhaan. Se alko multa kerjäämään viinakorttia, että sais ostaa kaks litraa.

Mie sanoin, että joo. Sitten se sano mulle, että pane sie sitte menehmään. Pane sie sitte raha siihen. Hän maksaa sitte. No, sitten tulit viinat. Se tuli meile noutamhaan viinoja. No, mie tietenki annoin ne viinat.

Se sano, että hällä on ollu semmosia vastuksia ja hän on aivan rahaton!

No, mie uskoin siihen saakka pirua. Mutta sielä on rahat vielä tänäki päivänä!

.....

HK: Pitkäänkös teilä meni siinä förootin rakennuksessa?

Siehän (?) tehit laulunki siittä. Mie vieläki muistan yhen värsyn.

.....

.....

"Här leders via gubben, oo nykter, lång och smal. Som för till andra typer, bland oss i Tornedal."

EU:

.....

HK: Semmonen, joka oli ympärivuotisesti uittoyhtiössä, niin ei se ollu vain se uitto, niin sehän oli talven aikana tammeri rakennuksia ja vähäs mitäki.

Methän olima sinun kans parina vuonna Ekforsissa(?) tammia rakentamassa.

.....

.....

HK: Falanderihän pyysi sinut laulamhaan kerran?

.....

Hugo Pekkari (HP): Olettako te Einari ja Bruno olheet yhdessä uittotyössä?

Einari eller Bruno: Kyllä olema olheet.

.....

.....

EU: Se piti pummittaa. Met tolpitimma sitten sen.

.....

.....

.....

.....

Meilä oli ammattijärjestö jo silloin. Se oli Falanderin aikana. Folke Falanderin aikana.

.....

.....Det är svårt att höra, vad Einar pratar!

HK: Se oli Erkin Augusti Erkheikillä miehenottajanna ennen kuin fackfööreeninkit tulit. Erkheikille laitethiin fackfööreeninki ja Folkkele lähätethiin listat. Mikkä miehet on halukhaat ottamhaan ossaa seuraavan vuoen uithoon.

Kun tuli uiton aika, niin Falanderi meni Erkin Augustin tykö. Anto listan ja sano, että ottaa tämän listan jälkheen miehet. "Ei hän näistä miehistä perusta. Mulla kyllä miehiä on." Ketä niitä oli kaikkia räknätty.

Falander sano, ettei tule Hannun papit kysymykseen. Häätty tämän listan jälkheen menetellä.

En röst: Nehän ei ennää haluhneet ottaa uithoon, jotka olit porganiseratut. Ei net tohtinheet ottaa.

HK: Sehän oli semmonen pykälä, että listat lähätethiin etukätheen. Net hää'yt sen jälkeen mennä.

Niin mekki tehimä Lovikan osastossa joka vuosi.

BD: Muistan, kun vuonna 1935 oli ensimmäinen uittoavaaali. Met olima jo päässeet uitosta. Se oli lauantai-ilta. Mie tulin kotia sitten.

.....
 Mie kysyin Aron(?) Fransilta, että eppä sie ole ollu uitossa.

Ei, ei hän ole ollu uitossa. Mutta kyllä sie näet, että ensi vuonna hän on. Mie sanoin, että saas nyt nähjä. Mie kyllä eppäilen vähän. "Joo, se on sillä lailla päätetty, että me halvennamma 10 äyriä tiimapalkkaa".

EU:

.....

.....

.....

KAN EJ HÖRA; NÄR EINAR PRATAR!

.....

.....

EU: Tunneko Albert Stridsmannin?

HK: Joo ainaki. Hän assuu Täränössä. Hänhän oli paljon Täränönväylällä.

EU: Sota alko. Meitä mobiliseerathiin ilmavahtiin. Se oli monta kuukautta.

HK: Hän oli föörmannina Täränönväylällä. Semmonen kovaääninen äijä.

EU: Mie olin ollu jo kolme ja puoli kuukautta (3,5) ilmavahissa. Pajalassa pittää olla aamulla byssissä. Paikalla tulla komppaniin. Mithään ei saa jättää. Pittää ottaa kaikki kampheet matkhaan. Stridsmanni oli jo riisuttu asseista. Mie tunsin Albertin jo ennestään.

Se sano, että meillä tullee lähtö varhmaan.

.....

.....

Meitä lähti komppanian biili viehmään sinne(?). Pistoolilla varustettu vanginvartija oli erikseen.

.....

.....

Niin me olimme sotavankia! Henrikssonin Sturen kanssa olen ollu viimiset nouthaan kampheita.

EU:

.....

.....

HP: Kuinkas teillä oli se ruokaliike. Kuinkas teit säittä ruokaa?

EU: Meit saima hyvin. Oli ruoka-ajat. Meit nou'uima biililtä ruo'at. Meit saima hyviä ruokia ja niin että niitä oli. Meilä oli kahveli, veitti, lusikka ja kuppi. Kokkärlistä meit söimä.

HP: Onkos sulla tietoa siitä, että kukka sinut sinne hommasit. Mistä se oikein lähti?

EU: Se lähti nazismista. Oli Hitlerin aika.

HP: Mutta kukka olit neit henkilöt?

EU:

Thornbergin(?) Jonne

oli toinen.

.....

.....

HK: Albin, sinun velimies oli sielä kansa.

.....

.....

.....

En röst: Sie sait sitten nimen: Per Albins pojke.

EU: Kun mie sanoin, että Norjassa panthiin vasthaan, kun tuli sota. Mutta mie luotan Per-Albinin päälle. Meillä on semmönen pääministeri, joka on sosialisti. Se ossaa hoitaa. Ja vieläki on, jos komunistin kans tullee puhheille, niin se on tehny kauhean rikoksen, kun päästi saksalaiset miehittämhään.

.....

.....

Mie sanoin, että meilä on viisas pääministeri. Ja minulle panthiin Per-Albins pojke nimeksi.

.....

.....

En röst: Pääsiks sie pois ennen sieltä?

EU: En! Mie ja Henrikssonin Sture olema olheet viimeksi olheet kampheita noutamassa.

HK: Eikös net täältä Kaunisvaarasta kirjottaneet, että sie olet heän demokraatin osastossa. Eks sie päässy ennen pois?

EU: En mie päässy pois.

Kyllä sielä oli demokraattia. Mutta ei ollu puolta. Silloin oli jo puoli ko mie menin. Meitä oli 200. Meitä tarttu 400.

.....

.....

HP (?): Onkos teistä ollu kukhaan matkassa uitoissa, joissa olit "vaimoset" kokit mukana? Eihän sitä liikettä ole Ruottin puolella ollukhaan niin paljon.

En röst: Suomen puolellahan on olheet kokit matkassa vielä kun olit viimeisetki uitot.

En röst: Mie olen ollu myötä, kun olin Kihlankin joella. Kihlankin ylisellä joella.

.....HÖRS SÄ DÄLIGT!

.....

HP: Torpan Fannyhan on ollu sielä kans kokkina. Sturkin Edvini muisteli, kun hän oli ollu Kihlankin joella. Niin hän sanoi, että Torpan Fanny oli kokkina.

Sehän bruukathiin tehjä vasittu lautta. Sen kanssa kokki kulki kampheitten kans pitkin jokea.

Slut på A-sidan!

.....

.....

Eü: Mie sain pärmisuunin sitte.

.....

.....

Mutta se ei kelvanu sitte.....

Siinä kunnankonttorilla oli yksi nazisti, se Rovalainen(??).....

.....

.....

Mie sain heljä päivää.

OCH NU BÖRJADE BANDET SLÄPA!

:::Toistasattaa lentokonetta oli, av olika nationaliteter.

OCH BANDET SLÄPAR IGEN!

Intervju med Samuel Lehto

Intervjuare: (Hugo Pekkari) och Henrik Keskikangas

Plats: Parkalompolo

Datum: 30 juni 1988

BANDET SLÄPAR!

A-sidan förstörd och början på B-sidan!

Samuel Lehto(SL): ... Mie olin sielä vähän päällempanä koskenpäällä. Se meni hyvin sen "p^onkamon" läpi. Siinä on syvä paikka ja tärkki mukka. Siinä se pääsi maalle sitte. Siinä oli joitaki vahtia ja net sait kek-silä ylös.

Henrik Keskikangas(HK): Met tehimä kiviarkun sillanalle saakka ylempää. Se oli aivan viimi vuosia, kun uitto oli käynnissä. Ei se ollu monta vuotta jälkhiin.

SL: Mie olen ollu monena vuonna siinä uitossa. Sitten mie aloinki tam-mea vahtaahmaan. Tammela olen ollu vuosikymmenen. Parkalompolon tammela.

HK: Se oli hyvä palkka jo silloin, kun tet tammela olitta.

SL: Kyllähän se oli aika hyvä.

HK: Kyllä uitossaki ansaitti jotaki, kun teki pitkät päivät. Sehän oli parhaita tienastia tällä perällä.

SL: Eikös se ollu 60 äyriä täima. Sitten se on noussu vähän kertaansa. Sen jälkheen, kun maailmalla nousi muutenki.

HK: Jos ei olis mithään "aavtaalia" ollu, mithään "ylöstekoja" , niin kyllä buulaakit olis tehettänheet halvalla palkalla.

SL: Olisit tietenki!

Ihmiset olit käyhneet niin vähän kouluja täällä. Mutta kyllä sitten kun tu-lit paremmat koulut, niin alkö vähän järkeentymhään ja selkiintymhään.

HK: Ennen vanhastahan olit suomalaiset koulukki täällä. Kyllä Samuel on käyny ruottalaisen koulun?

SL: Mie olen sitte jälkhiin käyny ruottin koulua. Olen ainaki käyny. Olen ollu molemmissa kouluissa. Mutta siitä on jo pitkä aika. Siitä on jo kaheksattakymmenettä vuotta aikaa (över 70 år). Siittä asti on kereny maailma muuttua.

HK: Sielä oli aika monta koskea ennenko olthiin Muonionjoessa, tuola Parkajoella?

SL: Kyllähän siinä on aikasia koskia.

HK: Häätykös niissä koskissa olla vonkamiehiä?

SL: Kyllä niissä oli. Kun oli kuiva kevät, niin oli joka koskessa. Että pysy läpijuoksu. Kyllä miehiäki oli sielä ainaki satakunta (100). Pakko oli olla, kun oli vähän vettä.

Oli muutampia keviä, ettei ollu vettä..jäit sinne joelle. Minun muisthoon kuitenkin kahtena kevväinä.

HK: Kyllä mie muistan, kun ala-Lainiolleki jätethiin puut. Puut jätethiin toisseen keväässe. Iso puu ei enää kulkunu. Kyllä se oli kerran Olosjoellaki. Näytti siltä, että mie jou` un lyöhmääm pummin kiini. Se putosi kuus (6) tuumaa vesi. Mutta alko satahmaan veen sekasta räntää. Kolme vuorokautta sato. Se mie pelastuin.

SL: Sehän bruukasi tulla välhiin lumiräntää.

HK: Se oli fiini joki uittaa niinku väylänrannat.

SL: Sitten kun Juho, joka oli vanha tammenvahti ja isä-vaina, kun ne heitit, mie pääsin siihen sijalle. Juhon Oskari oli toisena mulla.

Kunnan Juho Oskari. Oskariki on kuollu jo parikymmentä vuotta aikaa. Hänen isä ja minun isä olit ensimmäisiä tammenvahtia.

SL: Vaikka ei ole tammia ollu, niin kyllä ne on niitä puita uittanheet.

HK: Joo. Sehän tehtiin lämpimiä kossia koskhiin. Vesi on silloin paisu-
nu hyvin. Turvehtittu.

SL: Pahimpiin paikkoihin on tehty suistoja.

HK: Siikajoella mie olen ollu myötä, kun jou úthiin tekheen kossia.

OCH BANDET BÖRjade SLÄPA SLÄPA SLÄPA IGEN IGEN IGEN!